

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2014

Uimhir Lárionaid

--	--	--	--	--

Uimhir Iarrthóra

--	--	--	--

Matamaitic

Aonad T3

(Le hÁireamhán)

Ardsraith

[GMT31]

GMT31

DÉ MÁIRT 27 BEALTAINE, 9.15am–11.15am

AM

2 uair a chloig.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.

Ní mór duit freagraí a scríobh sna spásanna chuige sin. Ná scríobh taobh amuigh den bhosca, thart ar na leathanaigh, ar leathanaigh bhána nó ar rianpháipéar.

Comhlánaigh le peann gorm nó le peann dubh. **Ná scríobh le peann glóthaí.**

Freagair **gach ceann** de na **naoi** gceist is **fiche**.

Ba chóir do chuid oibre uilig a thaispeáint go soiléir sna spásanna chuige sin mar is féidir go mbronnfar marcanna ar réitigh a bhfuil codanna díobh ceart.

Tá cead agat áireamhán a úsáid don pháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 100 an marc iomlán don pháipéar seo.

Léiríonn figiúirí idir lúibíní ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

Déanfar Eilimintí Feidhmeacha a mheasúnú sa pháipéar seo.

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i **gceisteanna 19 agus 24**.

Ba chóir duit áireamhán, rialóir, compáis agus uillinntomhas a bheith agat.

Tá an Bhileog Foirmilí ar leathanach 2.

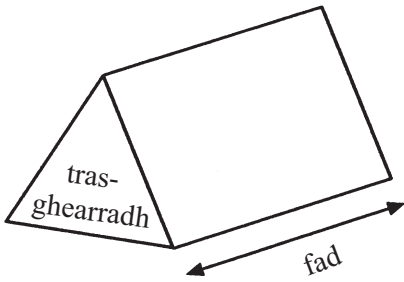
8799.02

24GMT3101

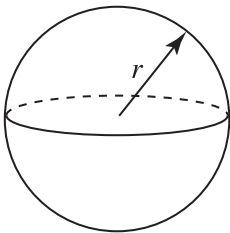
Bileog Foirmlí

Toirt priosma = achar trasghearrtha $\times$ fad

Toirt sféir = $\frac{4}{3}\pi r^3$

Achar dromchla sféir = $4\pi r^2$

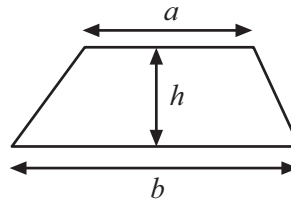

An chothromóid chearnach:

Faightear réitigh $ax^2 + bx + c = 0$,
an áit a bhfuil $a \neq 0$ tríd

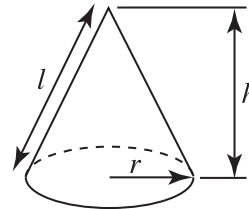
$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

Achar traipéisiam = $\frac{1}{2}(a+b)h$

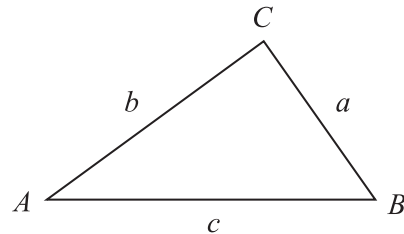

Toirt cóin = $\frac{1}{3}\pi r^2 h$

Achar dromchla cuartha cóin = $\pi r l$

I dtriantán ABC ar bith

Riail an tSínis: $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C}$

Riail an Chomhshínis:

$$a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cos A$$

Achar an triantáin = $\frac{1}{2} ab \sin C$

1 Is féidir leis an umar peitрил ar chineál amháin de lomaire faiche $\frac{2}{3}$ de lítear a choinneáil.

Cá mhéad umar den chineál lomaire faiche seo is féidir a líonadh go hiomlán as canna 5 lítear?

Freagra _____ [2]

Serúdaítheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 1

2 Tá 150 dalta Bhliain 8 i Meánscoil Naomh Kilda.

Téann $\frac{3}{5}$ de na daltaí seo ar scoil ar an bhus.

Siúlann 24% acu. Téann an chuid eile i gcarranna.

Cá mhéad dalta Bhliain 8 a théann ar scoil i gcarranna?

Freagra _____ [3]

Iomlán Cheist 2

3 Tá dhá rogha ag Bill maidir le hóc as carr.

Rogha 1. Praghas ar Airgead Síos £9695

Rogha 2. Éarlais £1899 + 35 íocaíocht mhíosúil de £146 + íocaíocht dheireanach de £3785

Ríomh cé acu rogha is saoire do Bill agus faoi cá mhéad níos saoire atá sé.

Freagra Tá Rogha _____ níos saoire faoi £ _____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 3

Iomlán Cheist 4

4 Ba é 2350 an meánfhreastal ar chluiche ag Bidford United an tseachtain seo caite.

Bhí laghdú 640 ar an fhreastal ar chluiche na seachtaine seo.

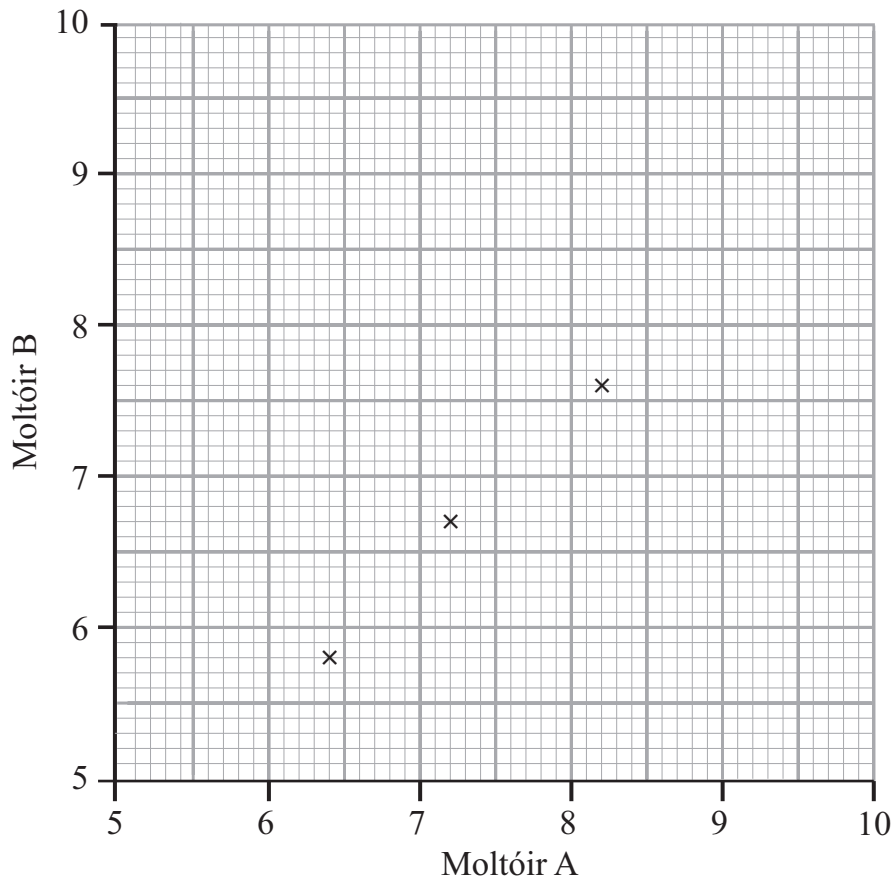
Cad é an laghdú céatadánach, go dtí an tslánuimhir is gaire, ar fhreastal an chluiche?

Freagra _____ % [2]

5 Taispeánann an tábla na marcanna a bhronn dhá mholtóir ar an chéad seacht n-iomaitheoir i gcomórtas damhsa.

Moltóir A	8.2	6.4	7.2	6.8	5.6	8.2	9.0
Moltóir B	7.6	5.8	6.7	6.8	5.2	8.6	9.2

(a) Breacadh an chéad trí phointe cheana féin.
Bain úsáid as na sonraí leis an scaipghraf a chomhlánú. [2]

(b) Tarraing líne an oiriúnaithe is fearr. [1]

(c) Bhronn Moltóir A 7.7 marc ar iomaitheoir eile.
Déan meastachán ar na marcanna a bhronn Moltóir B ar an iomaitheoir seo.

Freagra _____ [1]

(d) Cad é an cineál comhghaolúcháin atá á thaispeáint ag do ghraf?

Freagra _____ [1]

Serúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 5

7 Ba mhaith le Donna imscrúdú a dhéanamh ar an hipitéis

Serúdaítheoir Amháin

Marcanna Athmharc

‘Imríonn páistí níos mó cluichí ríomhaire ná mar a imríonn daoine fásta.’

Déanann sí suirbhé ar 10 gailín ina rang agus ar a dtuismitheoirí.

Tabhair dhá fháth nach bhfuil a sampla fóirsteanach.

Fáth 1 _____

_____ [1]

Fáth 2 _____

_____ [1]

Iomlán Cheist 7

8 Déantar gnólacht glanta fuinneog a fhostú le fuinneoga ar cheap oifigí a ghlánadh.

Gearrann an gnólacht táille bhunúsach de £50 móide £4 ar gach fuinneog a ghlantar.

Glantar w fuinneog agus gearrtar costas £230

(a) Bain úsáid as an fhaisnéis seo le **cothromóid** a scríobh i dtéarmaí w .

Freagra _____ [2]

(b) Réitigh an chothromóid seo le líon na bhfuinneog a bhí glanta a aimsiú.

Iomlán Cheist 8

Freagra _____ fuinneog [2]

[Tiontaigh an leathanach

8799.02

24GMT3107

9 (a) Forbair agus simpligh $(x - 2)(x - 7)$

Freagra _____ [2]

(b) Simpligh $\frac{2a}{5} - \frac{a}{4}$

Freagra _____ [3]

(c) Réitigh $3p + 1 = 13 - p$

Freagra $p =$ _____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 9

10 Fachtóirigh ina iomláine

(a) $8 - 4x$

Freagra _____ [1]

(b) $x^2 + 3x$

Freagra _____ [1]

(c) $3x^2 - x$

Freagra _____ [1]

Serúdaítheoir Amháin

Marcanna Athmharc

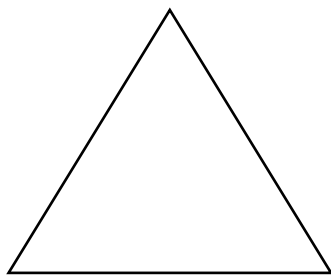
Iomlán Cheist 10

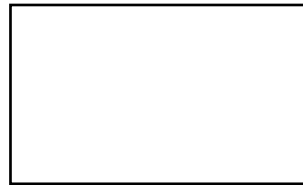

- 14 Tá sleasa dar fad ($L + 4$) ag triantán comhshleasach agus tá sleasa dar fad L agus dar fad ($3L - 4$) ag dronuilleog mar a thaispeántar.

$L + 4$

L

$3L - 4$

níl na léaráidí
tarraingthe go
beacht

Tá **imlín**te an triantáin agus na dronuilleoige cothrom lena chéile.
Socraigh agus réitigh cothromóid le luach L a aimsiú.
Ní ghlacfar le freagra a fhaightear trí thriail agus feabhsú.

Freagra $L =$ _____ [3]

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 14	
Iomlán Cheist 15	

- 15 Tá meáchan níos lú ná 45 kg i leathchuid de na simpeansaithe i zú.

Tá meáchan níos lú ná 55 kg i $\frac{4}{5}$ de na simpeansaithe.

Níl simpeansaí ar bith ann a bhfuil meáchan 45 kg go díreach ann.

Cad é an codán de na simpeansaithe a bhfuil meáchan idir 45 kg agus 55 kg iontu?

Freagra _____ [3]

16 Faigheann Sammy £400 ar iasacht ar feadh naoi mí.

Gearrtar ús simplí de 12.5% sa bhliain air.

Cá mhéad a chaithfidh sé a aisíoc?

Freagra £ _____ [3]

Serúdaítheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 16

17 Is é 144° uillinn inmheánach de pholagán rialta.

Oibrigh amach líon na sleasa ar an pholagán.

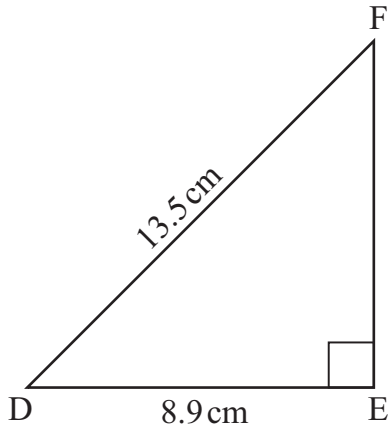
Taispeáin do chuid oibre.

Freagra _____ slíos [3]

Iomlán Cheist 17

18

níl an léaráid
tarraingthe go beacht

Is triantán dronuilleach é DEF.

Tá $DF = 13.5$ cm agus tá $DE = 8.9$ cm.

Ríomh fad EF.

Freagra Tá EF = _____ cm [3]

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna	Athmharc

Iomlán Cheist 18

8799.02

24GMT3114

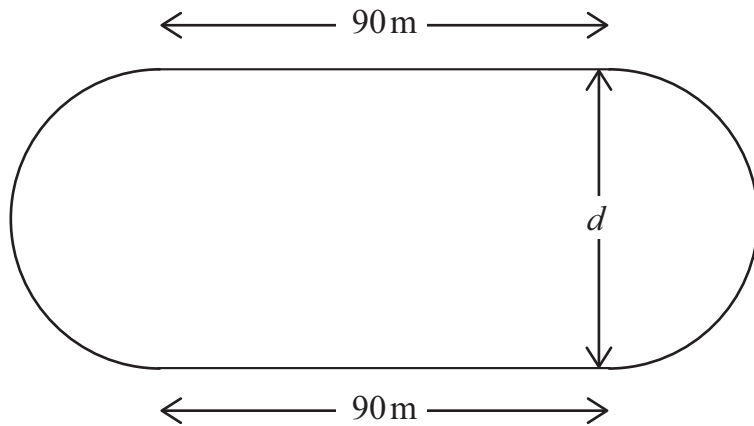
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sa cheist seo.

19 Tá raon reatha á léiriú ag an léaráid thíos.

Tá dhá líne dhíreacha chomhthreomhara agus dhá leathchiorcal ann.

Is é 90 méadar fad gach líne dhíreach.

Tá imlíne iomlán dar fad 400 méadar ag an raon reatha.

Ríomh an fad slí, d , idir an dá líne dhíreacha.

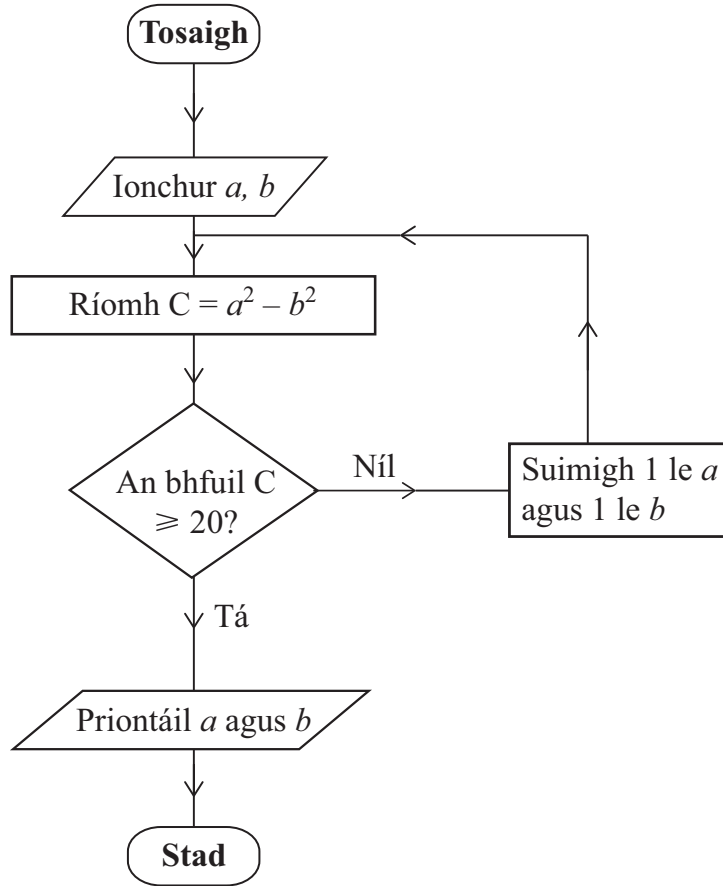
Freagra $d =$ _____ méadar [4]

Serúdaítheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Iomlán Cheist 19

Tosaigh le $a = 8$ agus $b = 7$ agus bain úsáid as an tsreabhchairt leis na luachanna priontáilte a aimsiú.

a	b	C
8	7	

Freagra $a =$ _____ $b =$ _____ [3]

- 21 D'fhiafraigh Jill de roinnt daltaí dá bliainghrúpa cá mhéad a d'íoc siad as a nguthán póca. Taispeántar na torthaí sa tábla minicíochta.

Praghas (£P)	Minicíocht
$0 < P \leq 40$	4
$40 < P \leq 80$	14
$80 < P \leq 120$	65
$120 < P \leq 160$	64
$160 < P \leq 200$	33

Scríobh an t-eatramh ranga ina bhfuil an praghas airmheánach.

Freagra _____ [1]

Serúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc

Iomlán Cheist 21

- 22 Ba é 1148 líon na ngearán ó chustaiméirí a fuair aerlíne i mbliain amháin. Ba laghdú 18% é seo ar an bhliain roimhe. Cá mhéad gearán ó chustaiméirí a fuair an aerlíne sa bhliain roimhe sin?

Freagra _____ [3]

Iomlán Cheist 22

[Tiontaigh an leathanach

Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa sa cheist seo.

24 Laghdaíonn comhlacht a fhiacha faoi 18% gach mí.
Is é £12 500 na fiacha ag tús Eanáir.
Is é an sprioc atá ann na fiacha a laghdú go dtí leath a luacha faoi dheireadh Mhárta.
An mbainfear an sprioc amach? Mínigh do fhreagra.

Serúdaítheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Freagra _____ mar _____

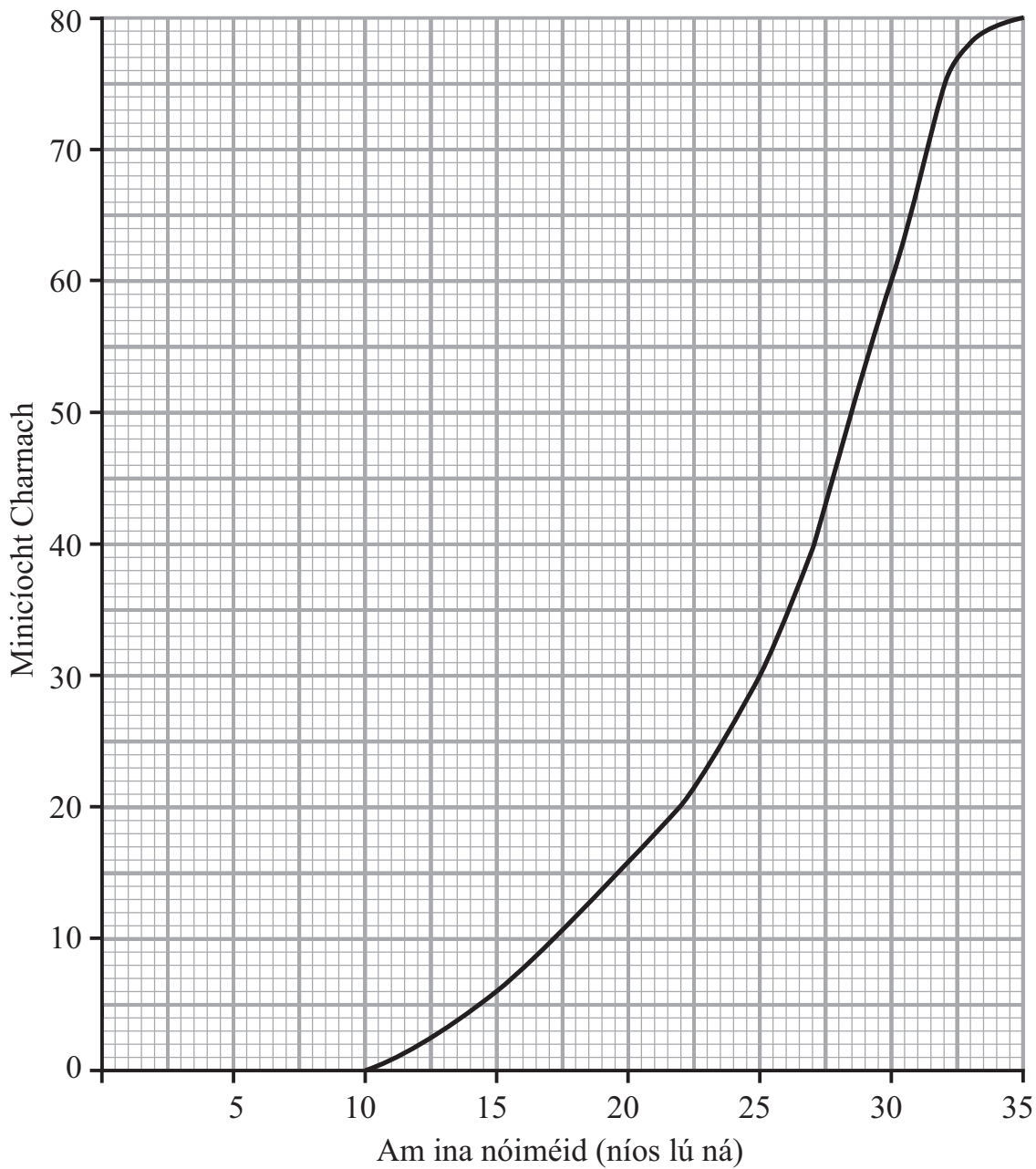
[3]

Iomlán Cheist 24

25 Rinneadh an fad ama a thairfeadh a thóg sé ar roinnt daoine fásta suirbhé a chomhlánú. Taispeántar an graf minicíocht charnach do na torthaí.

Scrúdaitheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 25	

Bain úsáid as an ghráf le meastachán a dhéanamh ar

(a) an t-airmheán,

Freagra _____ nóiméad [1]

(b) an raon idircheathairíle.

Freagra _____ nóiméad [2]

- 27 (a) Réitigh na comhchothromóidí
 Ní mór duit do chuid oibre a thaispeáint.
 Ní ghlacfar le réiteach a fhaightear
 trí thriail agus feabhsú.

$$4p + q = 7$$

$$2p - 5q = 20$$

Scrúdaitheoir Amháin

Marcanna Athmharc

Freagra $p =$ _____ $q =$ _____ [3]

- (b) Fachtóirigh $x^2 + x - 20$

Freagra _____ [2]

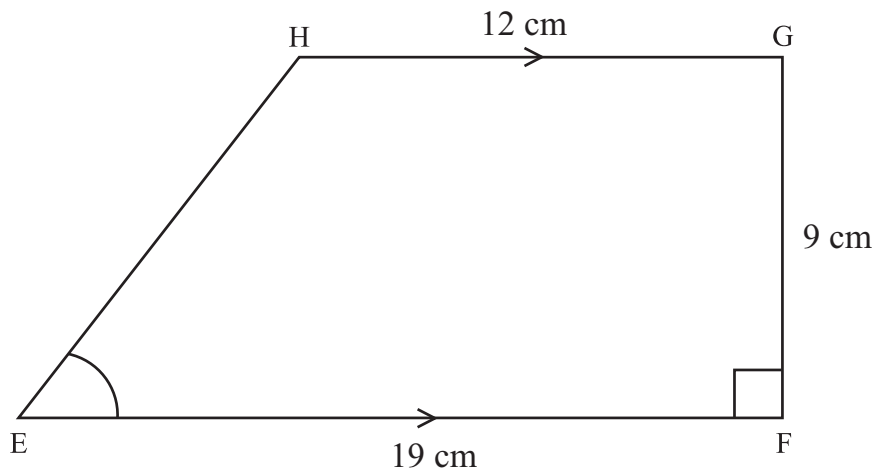
- (c) Réitigh $\frac{2p+5}{6} = \frac{p}{4} + 2$

Freagra $p =$ _____ [4]

Iomlán Cheist 27

28 Taispeántar traipéisiam EFGH sa léaráid.

níl an léaráid tarraingthe go beacht

Tá EF comhthreomhar le HG. Tá uillinn EFG = 90°
 Tá EF = 19 cm, tá FG = 9 cm agus tá HG = 12 cm.
 Ríomh méid uillinn HEF. Tabhair do fhreagra ceart go dtí 1 ionad de dheachúlacha.

Freagra _____ $^\circ$ [3]

Serúiditheoir Amháin	
Marcanna	Athmharc
Iomlán Cheist 28	

29 Go dtí an ceintiméadar is gaire, tá $p = 13$ cm agus tá $q = 8$ cm.

(a) Ríomh an luach is lú de pq

Freagra _____ [2]

(b) Ríomh an luach is mó de $\frac{q}{p}$

Iomlán Cheist 29	

Freagra _____ [2]

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir Amháin	
Uimhir Ceiste	Marcanna
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	
19	
20	
21	
22	
23	
24	
25	
26	
27	
28	
29	

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

Marc Iomlán	
--------------------	--

Uimhir Scrúdaitheora

